

L'Institut d'Estudis Catalans a les Pitiüses: Jornades de la Secció Filològica (Eivissa, maig de 2008). – Els dies 6 i 7 d'octubre de 1990 la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, aleshores presidida pel Dr. Antoni Ma. Badia i Margarit, va visitar per primera vegada les Pitiüses. Era la primera sortida fora del Principat. Convé recordar, ara, una mica aquesta visita i evocar breument les activitats que desenvoluparen els seus membres els dos dies d'estada entre nosaltres. A més de la reunió ordinària celebrada a la seu de l'Institut d'Estudis Eivissencs, i en el marc incomparable de can Berri de Sant Agustí des Vedrà, foren llegides en sessió acadèmica pública les comunicacions programades. Joan Veny i Clar parlà del dialecte eivissenc i les seves característiques; Joan Marí Cardona exposà un estudi sobre la toponímia de les Pitiüses; Marià Vllangómez (Premi d'Honor de les Lletres Catalanes) va explicar la incorporació d'Eivissa en el moviment de la Renaixença i la lírica actual a les Pitiüses; Cristòfol Guerau d'Arellano llegí la descripció científica d'una planta tot just trobada a Eivissa.

Divuit anys després, l'Institut d'Estudis Catalans decidí fer-se present altra vegada a les Pitiüses. Així, el 16 de maig de 2008, els participants en aquestes jornades, desplaçats des de Barcelona, Palma i València, i encapçalats pel Dr. Joan Martí Castell, president de la Filològica, iniciaren la reunió ordinària a l'illa d'Eivissa. Al migdia foren rebuts a la seu del Consell Insular pel president, el Sr. Xico Tarrés, i l'alcaldeessa d'Eivissa, la Sra. Lurdes Costa. A la cordialíssima recepció els acompanyà el president de l'Institut d'Estudis Eivissencs, entitat adherida a l'IEC i coordinador de les jornades a les illes Pitiüses.

A primera hora de la tarda s'inicià la sessió acadèmica a la sala de plens del Consell, amb nombrosíssima assistència de públic. El president de la Filològica, obert l'acte, donà la paraula a les persones i comunicacions següents: Marià Serra, *L'Institut d'Estudis Eivissencs: ahir i avui*. Felip Cirer, *Notes sobre la primera visita de la Secció Filològica a Eivissa*. Marià Torres, *Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera: un projecte d'interès*. Bernat Joan, *Actituds lingüístiques i identificació nacional en un context de minorització: el cas d'Eivissa*. Joan Miralles i Enric Ribes, *El nomenclàtor de toponímia de les Illes Balears: comentari d'alguns topònims d'Eivissa i Formentera*. Joan Veny, *La Scripta eivissenca i la lingüística diacrònica*. Cosme Aguiló i Antoni Mestre, *L'Atlas Ornitològic de les Illes Balears: referències a les Pitiüses*. A continuació, s'obrí un animat i viu col·loqui entre els conferenciants, membres de la Filològica i públic assistent a l'acte. Al capvespre, la sessió acadèmica es traslladà Dalt Vila, a Can Botino, nova seu de l'Ajuntament d'Eivissa on s'ubica l'arxiu municipal. La commemoració de l'Any Jaume I era el motiu del parlament d'Isidor Marí, «Jaume I i el nostre lloc al món», i l'exposició de documents de l'època de l'Arxiu Històric Municipal. La sala de plens del consistori eivissenc emmarcava uns actes plens de gent i solemnitat.

L'endemà, dia 17, la barca primerenca traslladava els participants a Formentera. La formidàble panoràmica del mirador de la Mola era preludi i tast d'una profitosa i comprimida jornada. Un dia lluminós, excepció d'uns dies grisos i plujosos, era condició *sine qua non* per visitar aquesta illa, joia oriental dels Països Catalans. A Sant Francesc Xavier, seu del Consell de Formentera, concretament a la Sala de Plens, es desenvoluparen els actes institucional i acadèmic, seguits per gran quantitat de formenterers i formentereres, ja fossin informadors toponímics o públic interessat. A la sessió, Raquel Guasch i Vicent Ferrer, investigadors locals, llegiren la comunicació «Eco-toponímia de Formentera. Seqüències d'una investigació en curs». A mitja tarda de dissabte finalitzaren les jornades, amb el retorn dels participants als seus llocs d'origen. L'acollida institucional a la Secció Filològica d'ambdues illes fou exquisida i d'una generositat ja mostrada en l'anterior visita. El ressò popular, magnífic.

Aquests esdeveniments ens omplen de goig i esperança a eivissencs i formenterers. Desitjam que aquesta segona visita sigui tan profitosa com la primera i que serveixin de terapèutica efectiva en el procés de guariment d'un ràpid procés d'aculturació i substitució lingüística, així

com siguin eines per esbandir estèrils polèmiques sobre qüestions de llengua a les quals cíclicament ens veim abocats a les Pitiüses.

Marià SERRA PLANELLS
President de l'Institut d'Estudis Eivissencs